

ДЕРЖАВНА СЛУЖБА СТАТИСТИКИ УКРАЇНИ
ГОЛОВНЕ УПРАВЛІННЯ СТАТИСТИКИ У ЧЕРНІВЕЦЬКІЙ ОБЛАСТІ

ТУРИЗМ ТА ВІДПОЧИНОК У ЧЕРНІВЕЦЬКІЙ ОБЛАСТІ У 2018 РОЦІ

Статистичний збірник

Чернівці
2019

**Державна служба статистики України
Головне управління статистики у Чернівецькій області
Управління аналізу статистичних даних
Відділ аналізу даних демографічної та соціальної статистики**

За редакцією **Г.І. Петрової**

Відповідальні за випуск: **М.В. Коропотницька, Г.В. Брухович**

Для підготовки статистичного збірника використані дані форм державних статистичних спостережень №№ 9-ЗЕЗ, 10-ЗЕЗ, 2-інвестиції, 51-пас, 31-авто, 51-ца, 2-етр, 1-туризм, 1-курорт, 1-КЗР, 2-3 нк, 1-ОТ, 3-УЖД, 5-УЖД, “Зміни цін (тарифів) на споживчі товари (послуги)”, адміністративні дані за формами 1-ДГ, 1-ТУР, 7-нк, 80-а-РВК, 2-рвк(2) кіно(відео)показ, 2-ФК, 5-ФК, 1-ОЗК, інформація з міграції населення сформована на основі наявних адміністративних даних щодо зміни реєстрації постійного місця проживання, дані Держстату щодо суб’єктів туристичної діяльності, готелів та аналогічних засобів розміщення та мережі шляхів сполучення за регіонами України.

Розрахований на широке коло читачів.

**Головне управління статистики
у Чернівецькій області**

- адреса: вул. Головна, 249-а, м. Чернівці, 58018
- телефони: 58-15-05, 58-15-60
- факс: 58-19-33
- електронна пошта: gus@cv.ukrstat.gov.ua
- веб-сайт: www.cv.ukrstat.gov.ua

**Розповсюдження статистичних видань
Головного управління статистики
у Чернівецькій області**

- адреса: 58018, м. Чернівці, вул. Головна, 249-а, каб. 401
- телефон: 58-14-78

© Головне управління статистики у Чернівецькій області, 2019 рік

ПЕРЕДМОВА

Статистичний збірник “Туризм та відпочинок у Чернівецькій області” пропонує Вашій увазі статистичну інформацію, яка характеризує розвиток туризму.

Статистичний збірник складається з шести розділів, у яких містяться дані про основні показники туристичної діяльності, готельного господарства, про мережу та відвідування закладів культури та дозвілля. Також наведені дані про основні показники діяльності дитячих закладів оздоровлення та відпочинку, кількість оздоровлених у цих закладах дітей. Збірник також містить дані про грошові витрати домогосподарств на відпочинок, культуру, ресторани та готелі. Крім того, наведені дані про капітальні інвестиції, міграцію населення, шляхи сполучення та пасажирооборот.

Показники наведені по районах області та містах обласного значення за 2000–2018 роки. Збірник містить міжобласні співставлення за окремими показниками.

До окремих показників збірника наведено методологічні пояснення.

Окрема інформація по районах не публікується у зв’язку з її конфіденційністю. Конфіденційною інформацією (у відповідності до ст. 21 Закону України “Про державну статистику”) є первинні дані, отримані органами державної статистики від респондентів під час проведення статистичних спостережень та статистична інформація, на підставі якої можна визначити інформацію щодо конкретного респондента.

Відділ аналізу даних демографічної
та соціальної статистики

СКОРОЧЕННЯ У ЗБІРНИКУ

%	–	відсоток
га	–	гектари
грн	–	гривня
дол. США	–	долар США
км	–	кілометр
км ²	–	квадратний кілометр
м	–	метр
м ²	–	квадратний метр
м.	–	місто
млн	–	мільйон
од	–	одиниць
пас.км	–	пасажиро-кілометр
тис.	–	тисяча

УМОВНІ ПОЗНАЧЕННЯ У ЗБІРНИКУ

Тире (–)	– явищ не було
Крапки (...)	– відомості відсутні
Нуль (0; 0,0)	– явища відбулися, але у вимірах менших за ті, що можуть бути виражені використаними у таблиці розрядами
Символ (×)	– заповнення рубрики за характером побудови таблиці немає сенсу
Символ (к)	– дані не оприлюднюються з метою забезпечення вимог Закону України “ Про державну статистику ” щодо конфіденційності статистичної інформації
“з них”, “у тому числі”	– означає, що наведено не всі доданки загальної суми. Трапляються випадки, коли наведено всі доданки загальної суми, а при округленні сума складових не дорівнює підсумку

ПЕРЕДМОВА	3
СКРОЧЕННЯ	4
УМОВНІ ПОЗНАЧЕННЯ	4
1. ОСНОВНІ ПОКАЗНИКИ ДІЯЛЬНОСТІ ТУРИСТИЧНОЇ ГАЛУЗІ	8
1.1. Розподіл суб'єктів туристичної діяльності за видами туристичної діяльності у 2018 році	15
1.2. Кількість суб'єктів туристичної діяльності	15
1.3. Розподіл суб'єктів туристичної діяльності за видами туристичної діяльності по містах та районах у 2018 році	16
1.4. Кількість і вартість реалізованих туристичних путівок (ваучерів) у 2018 році	16
1.5. Кількість та вартість реалізованих туристичних путівок (ваучерів) по містах та районах у 2018 році	17
1.6. Кількість туристів, обслугованих туроператорами та турагентами, за видами туризму.....	19
1.7. Динаміка кількості туристів, обслугованих суб'єктами туристичної діяльності	19
1.8. Кількість обслугованих туристів та екскурсантів по містах та районах у 2018 році	20
1.9. Розподіл туристів за метою поїздки та організаційними формами туризму у 2018 році	21
1.10. Розподіл туристів за метою відвідування	22
1.11. Розподіл туристів, які виїжджали за кордон, за країнами виїзду .	23
1.12. Розподіл іноземних туристів за країнами, з яких вони прибули .	25
1.13. Розподіл мігрантів за потоками і типом поселень у 2018 році....	26
1.14. Міждержавна міграція (близьке зарубіжжя) у 2018 році	26
1.15. Міждержавна міграція (далеке зарубіжжя, країни Балтії) у 2018 році.....	27
1.16. Обсяги експорту послуг туристичних агенств та бюро подорожей.....	29
1.17. Обсяги експорту та імпорту послуг, пов'язаних з подорожами у 2013–2018 роках	29
1.18. Капітальні інвестиції	30
1.19. Капітальні інвестиції у 2013–2018 роках	30
1.20. Загальні економічні показники суб'єктів туристичної діяльності у 2018 році	31
1.21. Витрати на послуги сторонніх організацій, що використовуються при виробництві туристичного продукту за постачальниками послуг (резидент/нерезидент) та напрямками їх діяльності у 2018 році	32
1.22. Грошові витрати домогосподарств на відпочинок і культуру ...	34
1.23. Грошові витрати домогосподарств на ресторани та готелі	34

1.24.	Підготовка фахівців за напрямом “Туризм”	34
2.	ХАРАКТЕРИСТИКА ТА ДІЯЛЬНІСТЬ ГОТЕЛІВ	35
2.1.	Загальна характеристика готелів та аналогічних засобів розміщування у 2018 році	36
2.2.	Розподіл готелів та аналогічних засобів розміщування за розміром закладів по містах у 2018 році.....	36
2.3.	Кількість місць у готелях та аналогічних засобах розміщування за розміром засобів розміщування по містах у 2018 році	37
2.4.	Кількість іноземців, обслугованих у готелях та аналогічних засобах розміщування за розміром засобів розміщування по містах у 2018 році.....	37
2.5.	Кількість ночівель іноземців у готелях та аналогічних засобах розміщування, за розміром засобів розміщування по містах у 2018 році.....	37
2.6.	Кількість осіб, що перебували у готелях та аналогічних засобах розміщування за розміром засобів розміщування по містах у 2018 році.....	38
2.7.	Кількість ночівель осіб у готелях та аналогічних засобах розміщування, за розміром засобів розміщування по містах у 2018 році.....	38
2.8.	Кількість осіб, що перебували у готелях та аналогічних засобах розміщування по містах та районах.....	38
2.9.	Кількість обслугованих приїжджих та іноземців у готелях та аналогічних засобах розміщування	39
2.10.	Загальний час перебування приїжджих та іноземців у готелях та аналогічних засобах розміщування	39
2.11.	Розподіл іноземців, що перебували у готелях та аналогічних засобах розміщування, за країнами, з яких вони прибули, у 2018 році.....	40
2.12.	Індекси споживчих цін на проживання у готелях	41
3.	КУЛЬТУРА ТА ДОЗВІЛЛЯ	42
3.1.	Основні заклади культури у 2000–2018 роках.....	42
3.2.	Бібліотеки, демонстратори фільмів та клубні заклади	43
3.3.	Заклади культури та мистецтва по містах та районах у 2018 році	44
3.4.	Спортивні споруди	45
3.5.	Кількість осіб, які займаються спортом при спортивних відділеннях ДЮСШ за видами спорту у 2018 році	46
4.	ОЗДОРОВЛЕННЯ ТА ВІДПОЧИНОК.....	47
4.1.	Виїзд організованих груп дітей за кордон на відпочинок та оздоровлення у 2018 році	48
4.2.	Дитячі заклади оздоровлення та відпочинку, які працювали влітку	48

4.3.	Дитячі заклади оздоровлення та відпочинку, які працювали влітку, по містах та районах	49
4.4.	Кількість дітей, оздоровлених влітку, за видами закладів оздоровлення та відпочинку	50
4.5.	Охоплення оздоровленням дітей області влітку 2018 року в закладах оздоровлення та відпочинку області, по містах та районах	50
5.	ШЛЯХИ СПОЛУЧЕННЯ	51
5.1.	Довжина шляхів сполучення у 1950–2018 роках.....	52
5.2.	Щільність шляхів сполучення загального користування	52
5.3.	Інтенсивність перевезення пасажирів за видами шляхів сполучення	52
5.4.	Благоустрій автомобільних доріг загального користування	53
5.5.	Мережа автомобільних та газозаправних станцій.....	53
5.6.	Перевезення пасажирів за видами транспорту у 1950-2018 роках.....	54
5.7.	Перевезення пасажирів за видами транспорту.....	54
5.8.	Пасажирооборот за видами транспорту	55
5.9.	Перевезення пасажирів за видами сполучення окремими видами транспорту	55
6.	МІЖРЕГІОНАЛЬНІ ЗІСТАВЛЕННЯ	56
6.1.	Суб'єкти туристичної діяльності за регіонами у 2018 році	56
6.2.	Розподіл туристів, обслугованих туроператорами та турагентами, за метою поїздки та видами туризму за регіонами у 2018 році	57
6.3.	Показники роботи суб'єктів туристичної діяльності у 2018 році за регіонами	59
6.4.	Кількість реалізованих туроператорами туристичних путівок у 2018 році за регіонами.....	60
6.5.	Кількість реалізованих населенню турагентами туристичних путівок у 2018 році за регіонами.....	61
6.6.	Вартість реалізованих туроператорами туристичних путівок у 2018 році за регіонами.....	62
6.7.	Вартість реалізованих населенню турагентами туристичних путівок у 2018 році за регіонами.....	63
6.8.	Готелі та аналогічні засоби розміщування за регіонами у 2018 році	64
6.9.	Кількість номерів у готелях та аналогічних засобах розміщування за регіонами у 2018 році.....	66
6.10.	Дитячі заклади оздоровлення та відпочинку, які працювали влітку 2018 року, за регіонами України	67
6.11.	Мережа шляхів сполучення за регіонами України на кінець 2018 року	68
	МЕТОДОЛОГІЧНІ ПОЯСНЕННЯ	69

1. ОСНОВНІ ПОКАЗНИКИ ДІЯЛЬНОСТІ ТУРИСТИЧНОЇ ГАЛУЗІ

Рекреаційні ресурси області

Чернівецька область, або ще як її називають Буковина, знаходиться на південному заході України та розташована в трьох природно-географічних зонах: лісостеповій, яка займає Прут-Дністровське межиріччя; передгірсь-кій, розташованій між Карпатами та рікою Прут; і гірській, яка охоплює Буковинські Карпати. Площа області складає 8,1 тис.км², 1,3% від території України. Місто Чернівці (обласний центр) порівнюють з найгарнішими європейськими містами.

Відстань від обласного центру до Києва близько 650 км. Область межує з Молдовою та Румунією, Івано-Франківською, Тернопільською та Хмельницькою областями України.

На 1 січня 2019 року в області, за оцінкою, проживало 904,4 тис. осіб, з них 390,7 тис. осіб мешкало в міських поселеннях, 513,7 тис. осіб – у сільській місцевості.

У 2018 році міграційний приріст населення становив 222 особи, що в розрахунку на 1000 жителів становило 0,2 особи.

В інші регіони України та за межі країни вибуло 3359 осіб, а прибула з них 3581 особа.

За даними перепису населення 2001 року на території області проживали представники 76 національностей. Національну основу населення склали українці – 75,0% від загальної кількості населення. Частка румунів становила 12,5%, молдован – 7,3%, росіян – 4,1%, поляків – 0,3%, білорусів та євреїв – по 0,2% та інших національностей – 0,4%.

Цікава історія краю та міста, парки, сквери, затишні вулички з вишуканою австрійською архітектурою, смачна кухня і доброзичливе відношення місцевих мешканців нікого не залишать байдужим.

Тут поєднуються живописні гірські ландшафти та мальовничі ліси передгір'я, численні річки й джерела лікувальних мінеральних вод, заворожує краса лісів і гірських лук, багатих на мисливську фауну, гриби та ягоди. Не можуть не причарувати зразки традиційного народного будівництва й ужиткового мистецтва – живі носії своєрідності буковинського фольклору. Буковина входить до п'ятірки областей України, які володіють найбільшою природо-заповідною територією. Тому туризм, як вид економічної діяльності, посідає особливе місце в економіці Чернівецької області.

Область є регіоном багатопрофільного літнього та зимового гірсько-спортивного туризму, масового пізнавально-оздоровчого відпочинку, а також бальнеологічного лікування.

Оспіваний у піснях **Вижницький район**, розташований у передгір'ї Карпат по течії річок Черемош і Сірет. Вишніця – місто, яке є воротами до Буковинських Карпат, край чистих гірських рік, цілющих джерел, чарівних природних об'єктів та багатющої історичної спадщини.

Гірськолижний комплекс "Мигово", що знаходиться в селі Мигово на Буковині, потрапив у 2018 році в ТОП-10 місць найкращих для катання на лижах. Буковинський гірськолижний комплекс розташований неподалік урочища Солонець, відомого родовищами мінеральних вод. Мальовниче розташування в гірській долині поєднується з близькістю до Чернівців – усього 60 км від обласного центру. На схилах гори Мала Кічера розташовані 2 спуски довжиною 1100 і 1300 м, що обслуговуються двома бугельними підйомниками довжиною 1000 та 600 м. Оплата здійснюється за принципом "електронного гаманця", що в поєднанні з чотирма турнікетами системи SKI PASS забезпечує практично відсутність черг. Снігові гармати забезпечують безперервне снігове покриття з грудня до кінця березня. Перевагою комплексу є компактність розташування готелів, трас і об'єктів харчування

На правому березі річки Прут знаходиться чудове невеличке містечко Герца із затишними вулицями та стародавніми будівлями, працьовитими та гарними людьми. На півдні **Герцаївський район** межує з Румунією і тому не випадково, що 91,5% населення району – румуни. Район славиться стародавніми церквами, а також Банченським Святовознесенським чоловічим монастирем, який був побудований у 1993 році.

У південній частині області площею в 686 км² розташований **Глибоцький район**, який насичений пам'ятками дерев'яної архітектури. Тут зосереджені найбільш давні храми хатного типу. До туристичних ресурсів Глибоччини належать заповідний комплекс "Дуб Стефана Великого" у с.Валя-Кузьмина, Лісове озеро в Глибоці, Червонодібровська Січ, приватні заклади відпочинку. Також у районі знаходиться найвищий пагорб – Кирилівський горб, розташований на південному заході від с.Кам'янка. Висота його становить 478 м над рівнем моря.

У північно-західній частині Чернівецької області на правому березі Дністра знаходиться **Заставнівський район**. Район розташований у зоні

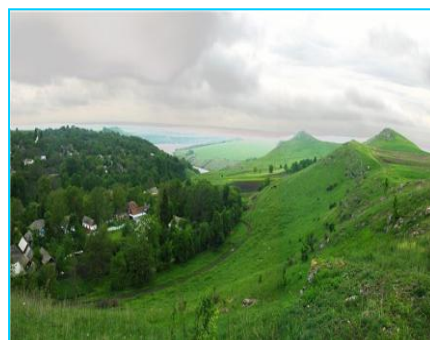
лісостепу, переважаючими ґрунтами є чорноземи. У більшості чорноземні

поля чергуються з мальовничими краєвидами і джерельними струмками, які мають лікувальні властивості. Сама Заставна – центр району – не може похвалитися визначними пам'ятками архітектури, хоча поселення на території міста відоме ще з 1589 року. Про те, що люди жили тут здавна, свідчать залишки курганів на захід від центру Заставнівщини.

Саме місто славиться своїм уродженцем, відомим майстром історичного живопису Миколою Івасюком.

У лісостеповій зоні Прут-Дністровського межиріччя північно-східної частини області розташований **Кельменецький район**. На території району знаходиться 18 пам'яток археології. Туристична інфраструктура Кельменецького району останніми роками почала розвиватися активніше: на березі Дністра вже збудовано декілька туристичних баз.

У південно-західній частині області знаходиться **Кіцманщина** – один із найстаріших районів у Чернівецькій області. Історія району сягає в сиву давнину. Тут знайдені пам'ятки

культури землеробських племен Трипільської культури IV-III тисячоліття до н.е., пам'ятки культури бронзового періоду II тисячоліття до н.е., а також досить поширені пам'ятки ранньозалізного віку. На території с.Мамаївці виявлено 20 археологічних пам'яток. Найдавніший храм Буковини “Вознесінська церква” знаходиться в с.Лужани. У с.Чорторія

є озеро “Лебедине” – орнітологічний заказник, де живуть благородні птахи – лебеді.

У південно-східній частині Чернівецької області, на лівому березі ріки Прут, у лісовій зоні розташований **Новоселицький район**, який багатий на мінеральні води. Їх родовища виявлені в селах Щербинці, Черленівка, Драниця, Бояни, Магала. У с.Щербинці є джерело сірководневої води, яка використовується для оздоровлення хворих.

Далі гірською дорогою на південь на кордоні з Румунією, у найвищій частині Українських Карпат розпочинається **Путильщина** – один із наймальовничіших куточків гірської Буковини. Серед гір у мальовничій долині протікає річка Путилка

– найбільша притока річки Черемош. За характером рельєфу більшість території Путильщини – гори. Тут знаходяться найвищі точки Покутсько-Буковинських Карпат – Яровиця (1574 м), Томнатик (1565), Лісова (1478). Територія району покрита лісами, де пануючими породами є ялина, ялиця та бук звичайний. У лісах краю росте понад 50 видів рослин, водяться різноманітні тварини та птахи.

У чарівному куточку в східній частині Чернівецької області розташований **Сокирянський район**, який приваблює, перш за все, чудовими краєвидами, дністрянськими крутосхилами, зеленими лісовими масивами, буйним весняним цвітінням і щедрістю осінніх садів. Районний центр – місто Сокиряни лежить у долині маленької річечки Сокирянки, яка впадає в Дністер – гордість і окрасу краю. На пагорбах Дністра серед мальовничих скель у нерукотворних печерах розташувався один з декількох на території України печерних монастирів – Свято-Миколаївський (заснований у XI – XII столітті).

На річці Сірет розташоване справжнє місто-сад Сторожинець. Дві третини всієї площі **Сторожинецького району** займає Буковинське передгір'я, одну третину – Буковинські Карпати. У державному дендропарку росте до 1200 видів деревочагарникової рослинності. Крім цього, є розсадник площею 5 га, два штучні ставки, альпінарій, ботанічний майданчик. На території району проводять служби 42 церкви та костьоли, які є пам'ятками архітектури XVII-XIX століть.

За 70 км від Чернівців у північно-східній частині розташований **Хотинський район**. Центр Хотинського району – стародавнє місто Хотин, яке знаходиться на відстані 69 км від міста Чернівці. На самому березі Дністровського водосховища розташувалась Хотинська фортеця – одне із Семи чудес України, де відбувається фестиваль “Битва націй”. Також у Хотині в центральній частині міста є краєзнавчий музей. Поряд з музеєм знаходиться Свято-Покровська церква, яку будували в 1867-1868 роках. У липні 2018 року в с. Атаки Хотинського району відбулося урочисте відкриття еко-фестивалю «Отак Юшка». Під час еко-фестивалю кожен відвідувач знайшов для себе потрібну інформацію про відпочинок на Хотинщині та Буковині в цілому, мав змогу покататися на човні, взяти участь у майстер-класах з

приготування рибної юшки, позмагатися з рибалками-любителями в ловлі риби та багато іншого.

Багата буковинська земля на природні об'єкти, архітектурні пам'ятки, історичні події завжди була та залишається краєм гостинним і цікавим у туристичному сенсі.

Розвиток туризму в Чернівецькій області

Культурно-етнографічна спадщина нашої області, наявність унікальних архітектурних пам'яток, толерантна атмосфера слугує добрим фундаментом розвитку туристичної галузі.

Упродовж 2018 року в Чернівецькій області діяло 77 суб'єктів туристичної діяльності (у 2017 році – 65), серед них 50,6% – підприємства-юридичні особи та 49,4% – фізичні особи-підприємці. Із загальної кількості туристичних підприємств 9 – туроператори та 67 – турагенти, суб'єкти, що займаються тільки екскурсійною діяльністю – 1.

Послугами туристичних організацій області скористалися 29,6 тис. осіб, яким було продано 15,7 тис. путівок на загальну вартість 268,4 млн.грн. Серед них 99,5% становили громадяни України і 0,5% – громадяни інших країн. Діти і підлітки становили 19,9% від загальної кількості туристів. Кількість обслужованих екскурсантів становила 2,2 тис. осіб.

Вітчизняні туристи за сприяння туристичних організацій виїжджали в 51 країни світу. Країнами-лідерами з прийому наших туристів стали: Болгарія – 8,7 тис. осіб, Туреччина – 6,1 тис., Єгипет – 5,1 тис. та Греція – 1,0 тис.

У межах держави було охоплено поїздками 5,1 тис. осіб туристів-громадян України або 17,1% від загальної кількості обслужованих туристів.

Найбільш популярною метою подорожей для усіх категорій туристів залишається дозвілля та відпочинок. З такою метою у 2018 році подорожувало 29,2 тис. осіб (98,7% від загальної кількості).

Туристична галузь Буковини останніми роками активно розвивається та викликає інтерес як на теренах України, так і за кордоном. Зокрема, у 2018 році на території області організовано та проведено ряд заходів: Різдвяний ярмарок, фольклорно-етнографічний фестиваль “Маланка – фест”, фестиваль “Різдвяні зустрічі”, свято “Від Різдва Христового до Йордану–2018”, свято “Різдвяна свічечка”, фестиваль “Найбільша коляда у найменшому місті”, всеукраїнський фестиваль-конкурс “Натхнення Буковини”, День вуличної музики, Міжнародний день захисту дітей, парад клоунів, XIII Буковинський туристичний ярмарок, свято виходу на полонину “Полонинська ватра”, Міжнародний фольклорний фестиваль “Буковинські зустрічі”, міське свято “Петрівський ярмарок”, заходи до Дня міста, Андріївські вечорниці, фестиваль української сучасної естрадної пісні імені Назарія Яремчука, культурний фестиваль “Global Village”, фестиваль середньовічної культури “Троя”, свято “Мідсоммар”, етнодуховний фестиваль “ОБНОВА – фест”, Міжнародний чемпіонат з

кулінарного і кондитерського мистецтва “FoodLandBukovina–2018”, свято “Осінь весільна”, ярмарок кулінарного мистецтва «Свято гарбуза-2018» та інші.

З метою забезпечення сталого розвитку туристичної галузі в регіоні та популяризації туристичного потенціалу Буковини область приймала участь у таких заходах: 39-тій туристичній виставці TTR-I Romania, 24 туристичній виставці “UITT “Україна – подорожі та туризм” (м.Київ), 13 Буковинському туристичному ярмарку (м.Чернівці), 52-гій міжнародній туристичній виставці ITB (м.Берлін) та інших.

Десятий рік поспіль у м.Чернівцях відзначали свято “Дня вишиванки”, яке було присвячено українській сім’ї та патріотичному вихованню дітей. Традиційно в цей день у міському пологовому будинку №2 дарували вишиванки маленьким українцям, які народилися.

У 2018 році в Чернівцях пройшов німецькомовний театральний фестиваль, вечір італійської музики, присвяченої Україні.

У червні 2018 року було проведено ювілейний кінофестиваль “Відкрита ніч. Дубль 21”. Фестиваль є лабораторією з перевірки нових ідей для вітчизняних кінематографістів та пошуку молодих талантів, які можуть стати новими обличчями українського і світового кіно.

За мотивами відвідувань більша частка внутрішніх та іноземних туристів відвідали місто Чернівці з метою проведення дозвілля та відпочинку. Найбільш відвідуваними туристами залишаються пам’ятки архітектури історичного центру Чернівців, у тому числі об’єкт Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО – колишня Резиденція Митрополитів Буковини та Далмації.

Значна увага приділяється розвитку спортивних видів туризму. Так, організовано та проведено ряд заходів спортивного туризму: Чемпіонат України зі спортивного туризму (велосипедний), відкрита першість Чернівецької області зі спортивного туризму (пішохідна), аматорські змагання з лижного туризму та ряд інших.

На Буковині відкрили новий туристичний маршрут “Дністровські барви”, розрахований на 6 днів. Маршрут розпочинається у селищі Кострижівка на місцевому пляжі, а закінчується за 150 км, у Хотині. Сплав проходить у самому серці Дністровського каньйону, якому вже понад 350 мільйонів років.

З метою розвитку міжнародного туризму та покращення умов прийому гостей міста Чернівців здійснено комплекс заходів по розвитку інфраструктури МКП “Міжнародний аеропорт “Чернівці”.

Пріоритетним напрямком екологічно збалансованого туризму на Буковині є розвиток сільського зеленого туризму. Свої послуги туристам пропонують приватні садиби сільського зеленого туризму, які здатні максимально задовольнити туристичні потреби мешканців області та її гостей. Більша частина з них розташована в Буковинських Карпатах.

Активно діє Спілка сприяння розвитку зеленого туризму в Чернівецькій області, яка постійно поповнює свою інтернет-сторінку адресами сільських садіб, що діють на території області.

Вищими навчальними закладами області здійснюється підготовка кадрів для підприємств туристичної галузі за напрямками: “Туризм” (спеціалізація “Внутрішній туризм”); “Менеджмент” (спеціалізація “Менеджмент туристичного бізнесу”, “Менеджмент готельного, курортного і туристичного сервісу”, “Готельно-ресторанна справа”, “Менеджмент митної справи”, “Менеджмент організації торгівлі”). На туристичних фірмах та комплексах, готелях та ресторанах міста Чернівці та області проводиться практична підготовка студентів. Їх навчають як створити власну туристичну фірму, для них розроблена спеціальна тематика дипломних та курсових робіт з питань розвитку туризму в місті Чернівці.

Чернівецька область – доволі привабливий регіон щодо розвитку міжрегіональної і міжнародної співпраці. Загальний обсяг внесених з початку інвестування в область **прямих інвестицій** (акціонерного капіталу) станом на 31 грудня 2018 року становив 44048,7 тис.дол. США. З країн ЄС внесено 37469,2 тис.дол. (85,1% від загального обсягу по області) та з інших країн світу – 6579,5 тис.дол. (14,9%).

З початку інвестування прямі іноземні інвестиції в область надійшли з 38 країн світу. До найбільших країн-інвесторів входили Нідерланди, Румунія, Кіпр, Італія, Ізраїль, Туреччина, Австрія та Німеччина, на які припадало 81,5% від загального обсягу прямих інвестицій по області.

Формами залучення прямих інвестицій (акціонерного капіталу) були грошові внески – 4253,7 тис.дол. (86,9% від вкладеного обсягу), внески у вигляді рухомого і нерухомого майна – 630,4 тис.дол. (12,9%) та інші види здійснення інвестицій – 11,7 тис.дол. (0,2%).

В області діє Програма розвитку туризму в Чернівецькій області на 2016–2020 роки. З метою забезпечення екологічної, туристичної та науково-технічної діяльності при Управлінні екології та туризму Чернівецької облдержадміністрації діють Громадська екологічна та Наукова ради, Координаційна рада з питань туризму.

Прикордонне розташування, сприятливі природно-кліматичні умови, багаті рекреаційні ресурси, економічний і науковий потенціал області, соціально-культурні та історичні традиції розкривають широкі перспективи для розвитку туристичної галузі.

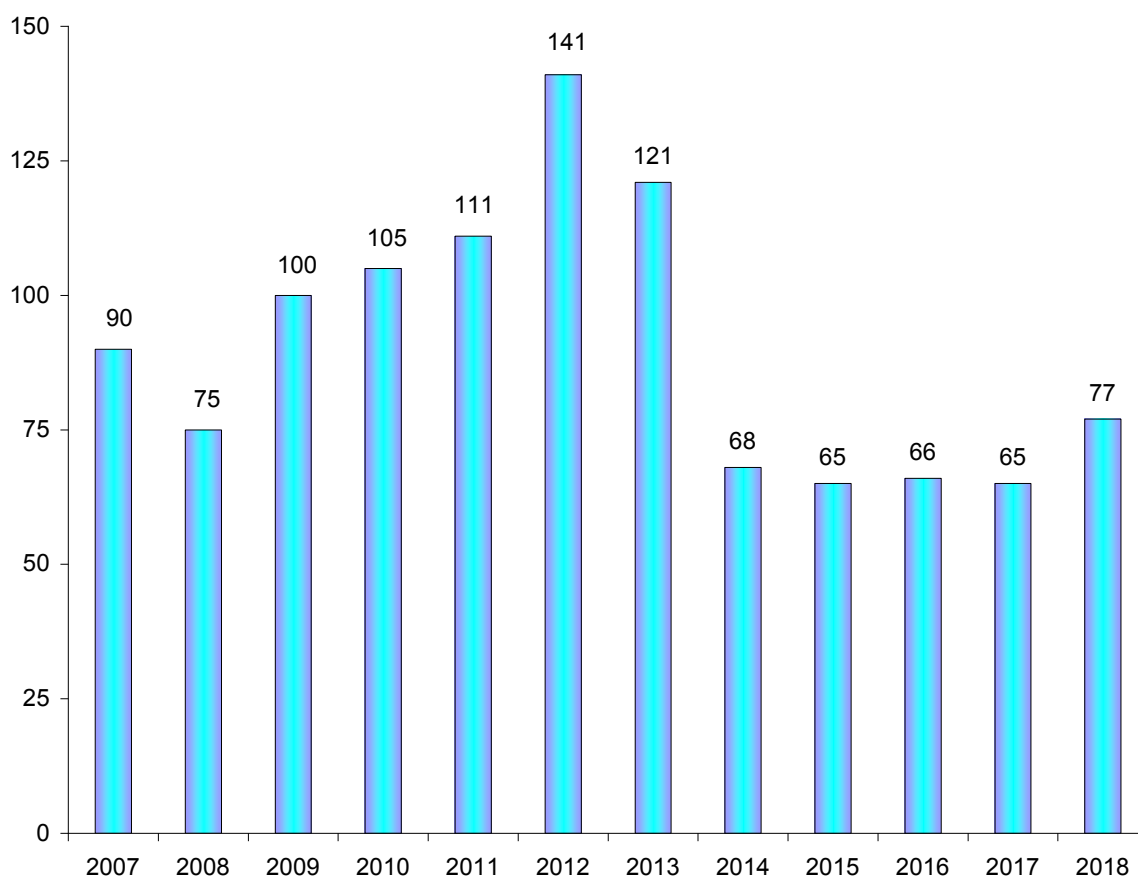
1.1. Розподіл суб'єктів туристичної діяльності за видами туристичної діяльності у 2018 році

(од)

	Кількість суб'єктів туристичної діяльності, усього	У тому числі	
		юридичні особи	фізичні особи-підприємці
Усього	77	39	38
у тому числі за видами туристичної діяльності:			
туроператор	9	9	–
турагент	67	30	37
тільки екскурсійна діяльність	1	–	1

1.2. Кількість суб'єктів туристичної діяльності¹

(од)

¹Тут і надалі (табл.1.6, 1.7, 1.10) до 2011 року включно – за адміністративними даними ф.№1-ТУР управління інфраструктури та туризму обласної державної адміністрації, починаючи з 2012 року – за даними статистичного спостереження ф.№1-туризм.